

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Vuurvogel

Plaats : Driebergen-Rijsenburg
BRIN nummer : 03ZE|C1
Onderzoeksnummer : 284370
Datum onderzoek : 22 september 2015
Datum vaststelling : 25 november 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	12
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	13
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	17

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De Vuurvogel (Vrije School Driebergen) heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De cognitieve eindresultaten voor Nederlandse taal en rekenen zijn ruim voldoende. De school brengt nog geen andere eindresultaten op schoolniveau in beeld.
- De school heeft een breed aanbod en richt zich expliciet op de brede ontwikkeling van haar leerlingen. Zij heeft die ontwikkeling ook goed in beeld.
- De leraren geven een duidelijke uitleg, de lessen worden goed voorbereid en in de meeste groepen heerst een taakgerichte werksfeer.
- Het schoolklimaat kenmerkt zich door warmte, respect, waardering en aandacht voor elkaar. Dit vindt zijn weerslag ook in de rijk ingerichte lokalen.
- De school heeft goed zicht op haar eigen kwaliteit en ontwikkelpunten.
- Het team heeft een gedeelde visie op leren en de leraren hebben een grote bereidheid het onderwijs steeds te verbeteren.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De cognitieve eindresultaten van de school voor Nederlandse taal en rekenen zijn voldoende: de leerlingen in groep 8 scoren in 2013, 2014 en 2015 steeds ruim voldoende.

De school volgt ook andere eindresultaten. De leraren maken voor elke leerling een uitgebreide rapportage over hun ontwikkeling in brede zin. Ook is voor elke leerling de ontwikkeling zichtbaar in het portfolio en het periodeschrift. Daarmee heeft de school echter nog geen andere eindresultaten op schoolniveau in beeld. Als de school dit wil doen, dan zullen concreet geformuleerde doelen voor vaardigheden en vakgebieden gekoppeld moeten worden aan de resultaten. Deze informatie zal een breder beeld opleveren van de eindresultaten dan nu het geval is.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De school biedt haar leerlingen een rijk aanbod, gericht op de brede ontwikkeling van het kind, met aandacht voor hoofd, hart en handen. De ochtend begint telkens met het zogenaamde periode-onderwijs. De leraren plannen dit onderwijs in de periodeplannen, waarin zij vastleggen welke

kerndoelen in een periode aan bod komen. Op deze manier is gegarandeerd dat het onderwijs dekkend is voor de kerndoelen. Na de periode volgt het zelfwerkzaam, waarin de leerlingen aan de hand van een weektaak werken. Bij de periode en het zelfwerkzaam worden ook methodes voor taal en rekenen gebruikt. De leerstof, leermiddelen en de vertelstof is gefundeerd in de vrije school pedagogiek en afgestemd op de ontwikkelingsfase van de leerlingen en op verschillen in onderwijsbehoeften tussen leerlingen. Ook is de lesstof evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld.

De leraren verzamelen informatie over de ontwikkeling van de leerlingen via observaties, gesprekken, logboeken en toetsen. Zij leggen deze informatie vast in de klassenscan en het differentiatieplan. Vervolgens maken zij een periodeplan. De voortgang daarvan leggen zij met gedetailleerde informatie vast in het dagelijkse logboek. De leraren evalueren na elke periode en gebruiken deze informatie om de klassenscan en het differentiatieplan aan te passen, waarmee het cyclische proces rond is. Voor leerlingen waarbij de ontwikkeling stagneert heeft de school mogelijkheden voor extra en planmatige ondersteuning buiten de groep. Ontwikkelkansen voor de school liggen in het verhogen van de kwaliteit van de logboeknotities en de evaluaties. De leraren kunnen hier van elkaar leren. Ook kan de school de criteria voor uitval concreter formuleren.

De leraren bereiden hun lessen goed voor aan de hand van de periodeplannen en stimuleren de brede ontwikkeling van de leerlingen. Zij geven duidelijke instructies en gebruiken daarbij passende vakdidactische principes. Tevens gebruiken zij regelmatig coöperatieve werkvormen. In de lessen zorgen zij over het algemeen voor een actieve betrokkenheid van de leerlingen. De afstemming op verschillen tussen de leerlingen kan sterker, met name in het periode-onderwijs. Ook kan de school zich ontwikkelen door na te denken over hoe zij de eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen positief kan beïnvloeden. Dit kan een versterking van de betrokkenheid van de leerlingen te weeg brengen: in een aantal van de geobserveerde lessen bleek nog ruimte voor verbetering.

De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen die extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband en/of een eigen leerlijn volgen. Deze perspectieven voldoen aan de minimale eisen, maar kunnen kwalitatief beter. Zo is de uitgangssituatie van de leerling steeds goed omschreven, maar ligt het uitstroomprofiel niet altijd in het logische verlengde daarvan. Ook is er alleen een globale planning van de leerstof voor de komende periode. De evaluatie aan het einde van een periode bevat te weinig inhoudelijke

analyses om tot goede verklaringen te komen voor wat wel of niet werkt bij een leerling en welke vervolginventie nodig is.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Kernbegrippen voor het schoolklimaat op De Vuurvogel zijn warmte, geborgenheid, respect en waardering. De leraren hebben een focus op de brede ontwikkeling van hun leerlingen. Gewoontevorming en voorleven zijn belangrijk op de school. Regels zijn duidelijk en afspraken worden nagekomen. Er is veel aandacht voor elkaar en voor de omgeving. Dit is goed zichtbaar in de rijke aankleding van de lokalen en de school.

De veiligheid op de school wordt gewaarborgd met preventief en curatief beleid. Incidenten worden geregistreerd en adequaat afgehandeld. De school meet regelmatig de veiligheidsbeleving van de leerlingen en leraren. Aandacht voor het aanleren van sociale vaardigheden is doorweven in het hele curriculum van de school.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Het team heeft goed zicht op haar eigen kwaliteit en haar verbeterpunten. De kwaliteitszorg richt zich op de opbrengsten, het onderwijsproces en de veiligheid en is daarmee volledig.

De evaluaties zijn cyclisch ingepland en vastgelegd in een samenhangend geheel van schooldocumenten: schoolplan, jaarplan en verbeterplannen. Er is veel aandacht voor de borging van de bereikte verbeteringen. De directie en intern begeleider voeren klassenbezoeken uit, de leraren hebben intervisiebijeenkomsten, er zijn regelmatig inhoudelijke vergaderingen en de afspraken worden vastgelegd.

De school kan zich verder ontwikkelen door concrete doelstellingen te formuleren voor het afleggen van klassenbezoeken en door de informatie uit deze bezoeken te integreren op schoolniveau.

De visie van de school op onderwijs en kwaliteit evenals de ambities worden breed gedragen in het team. Schoolleiding en leraren zijn gedreven om samen het onderwijs verder te verbeteren. Het team werkt aan de eigen professionaliteit. Er is een cultuur waarin het gewoon is om van elkaar te leren en elkaar feedback te geven. De taken en verantwoordelijkheden zijn helder

omschreven. Een ontwikkelkans voor de school is het verder invullen van de visie op Passend Onderwijs en nadenken over de mogelijkheden en grenzen van de school.

De school verantwoordt zich aan derden over haar onderwijs en verbeteractiviteiten via de schoolgids, nieuwsbrieven, de website en oudercontacten. Met ouders en externe partijen (bijvoorbeeld gemeente, andere scholen, kinderopvangorganisatie) voert zij ook de dialoog over haar onderwijs en ambities. Naast de tevredenheidsonderzoeken gedurende de schoolperiode vraagt de school alle ouders van schoolverlaters een 'exit-formulier' in te vullen. Deze informatie gebruikt de school om te beoordelen waar eventuele verbeteringen nodig zijn.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Vuurvogel.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Over het algemeen zijn we zeer tevreden met de brede, zorgvuldige en persoonlijke kijk op onderwijs die binnen het nieuwe toezichtkamer door de inspectie wordt gehanteerd. Ons authentieke schoolconcept komt in het rapport van bevindingen goed naar voren. Ook in de beoordeling vinden we elkaar. We trekken zo samen op naar nog beter onderwijs.

De school is door de inspectie en onszelf op veel punten goed bevonden. We zijn het eens dat er geen zwakke plekken zijn. Op de zaken die door de inspectie als voldoende zijn beoordeeld willen we een korte toelichting geven waaruit blijkt hoe we deze onderdelen zien en willen verbeteren:

1.1 Cognitieve eindresultaten

We zijn blij dat binnen het nieuwe conceptwaarderingskader meer ruimte is voor eindresultaten van andere vakken dan enkel reken en taalonderwijs. We zien het als een uitdaging om deze resultaten op schoolniveau te kunnen beoordelen! Het lijkt zeker een verrijking om per vakgebied duidelijker te omschrijven waarom dit vak gegeven wordt (doelen). Het schoolbreed beoordelen van deze doelen is lastiger. Dit is vooral een zoeken omdat de vakken die we binnen ons brede lesstofaanbod geven voor een groot deel te maken hebben met persoonsvorming. Dit is maatwerk, de persoonlijke doelen en persoonlijke ontwikkeling zijn richtinggevend. Dat laat zich lastig op schoolniveau formuleren en beoordelen. We zullen zoeken wat van de vaardigheden en het brede aanbod op schoolniveau te formuleren en te beoordelen is zonder dat dit het doel van de individuele persoonsvorming schaadt.

2.3 Didactisch Handelen

De school herkent de aanbeveling om leraren nog meer van elkaar te laten leren. Op het moment van dit onderzoek heeft de school een fijne mix van startende en ervaren leerkrachten die samen onderwijsvernieuwingen doorvoeren waarbij uitwisseling (intervisie) een steeds belangrijker plaats in neemt.

Differentiatie vinden wij belangrijk. Wij zoeken en ontwikkelen steeds meer manieren waarop de leerlingen de 7 fases van een leerproces kunnen doorlopen. De eigen verantwoordelijkheid van leerlingen zoals genoemd door de inspectie willen we in open opdrachten stimuleren en ontwikkelen.

We herkennen de aanbeveling om zo mogelijk meer te differentiëren in het periodeonderwijs. Daar sturen we zeker op. We willen hier wel bij aanmerken dat juist in het periodeonderwijs het groepsgebeuren waarbinnen de individuen zich geborgen voelen maakt dat er vaak sprake is dat het geheel samen meer is dan de losse delen. De teamspirit is belangrijk in ons onderwijs.

2.4 Ondersteuning

We onderkennen als school dat er op het gebied van de individuele ontwikkelingsperspectieven van zorgleerlingen nog stappen gemaakt moeten worden. We willen bij het beoordelen van uitstroomprofielen rekening houden met meer dan enkel de toets resultaten. Hoe we dat precies doen (het verwoorden van de progressie) en welke zwaarte de toets resultaten binnen de eigen leerlijnen moeten krijgen en ook de evaluaties van de plannen en het trekken van conclusies voor de toekomst is een ontwikkelpunt voor de komende schooljaren. Dit geldt voor meer zaken uit de nieuwe wet voor Passend onderwijs, zoals bijvoorbeeld het aannamebeleid in samenhang met de mogelijkheden en grenzen van de school. Ook dit zien we als een interessante uitdaging.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook De Vuurvogel.

Op 22 en 24 september 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen; deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 24 september 2015 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer

leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden

bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.